

Sygn. akt VIII U 2852/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Ewa Gulska

Protokolant - starszy sekretarz Justyna Nadolna

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 lutego 2017 roku w L.

sprawy T. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania T. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 25 kwietnia 2016 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala wartość kapitału początkowego T. C. na dzień 1 stycznia 1999r. z uwzględnieniem wynagrodzeń z państwowego Ośrodka (...) w B. za lata 1975 – 1979 i wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego z okresu 1974 – 1983 w wysokości 72,53%.

Sygn. akt VIII U 2852/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił T. C. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku. Swoje rozstrzygnięcie organ rentowy uzasadnił okolicznością, że przedłożone karty wynagrodzeń z Państwowego Ośrodka (...) w B. za lata 1975-1979 nie zawierają rozbicia na poszczególne składniki wynagrodzenia. Wobec tego nie można stwierdzić jakiego rodzaju składniki zostały ujęte w łącznej kwocie wynagrodzenia i czy od tych składników zostały odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne. Za okres pracy w Państwowym Ośrodku (...) w B. za lata 1975-1979 organ rentowy przyjął zatem wynagrodzenie minimalne (decyzja – k. 28 a.k.).

T. C. wniósł odwołanie od powyższej decyzji. Z jego uzasadnienia wynika, iż nie zgadza się z rozstrzygnięciem organu rentowego i wnosi o jego zmianę poprzez ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego z uwzględnieniem spornego wynagrodzenia. Skarżący wskazał, iż jego zdaniem składki na ubezpieczenia społeczne były odprowadzane proporcjonalnie do wysokości wynagrodzenia (odwołanie – k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację jak w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił, co następuje:

T. C. urodził się w dniu (...). W dniu 16 grudnia 2015 roku złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego (wniosek – k. 1-3 a.s.).

Na podstawie posiadanej dokumentacji organ rentowy w dniu 27 stycznia 2016 roku wydał decyzję, w której ustalił kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Podstawa wymiaru kapitału została określona w kwocie 692,61 złotych, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 56,73 %. Ostatecznie kapitał początkowy został ustalony w wysokości 91.957,91 złotych. Zgodnie z informacją przy jego obliczaniu organ rentowy za lata 1969-1979 przyjął wynagrodzenia minimalne (decyzja – k. 20-21 a.k.).

W dniu 29 lutego 2016 roku T. C. złożył wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego wskazując, aby przy obliczeniach uwzględniono wymiar zarobków uzyskanych w latach 1968-1980 (wniosek – k. 27 a.k.).

W wyniku rozpatrzenia powyższego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję o odmowie ponownego ustalenia kapitału początkowego z uwzględnieniem wskazanych w kartach wynagrodzeń zarobków z okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w B. w latach 1975-1979 (decyzja – k. 28 a.k.).

T. C. był zatrudniony w Państwowym Ośrodku (...) w B. w okresie od dnia 16 października 1974 roku do dnia 12 grudnia 1979 roku na stanowisku tokarza (świadcstwo pracy w aktach osobowych – k. 19 a.s.).

W tym czasie otrzymywał wynagrodzenie za pracę w następujących wysokościach:

- za rok 1975 w łącznej wysokości 47.420,00 złotych,
- za rok 1976 w łącznej wysokości 48.926,00 złotych,
- za rok 1977 w łącznej wysokości 43.926,00 złotych,
- za rok 1978 w łącznej wysokości 54.653,00 złotych,
- za rok 1979 w łącznej wysokości 40.054,00 złotych (karty wynagrodzeń w aktach osobowych – k. 19 a.s.).

Przy uwzględnieniu wysokości wynagrodzeń z okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w B. w latach 1975-1979 określonych w sporządzanych przez zakład pracy kartach wynagrodzeń najkorzystniejszy wskaźnik podstawy wymiaru kapitału początkowego z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z okresu od 1974 roku do 1983 roku wynosi 72,53 %. W oparciu o ten wskaźnik wysokość kapitału początkowego wynosi 104.219,94 złote (pismo procesowego organu rentowego – k. 24-29 a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumentację w postaci akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy oraz akt osobowych z okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w B..

Dowody z powołanych dokumentów zostały w całości uznane za wiarygodne. Zarówno ich forma, jak i treść nie była kwestionowana przez strony, nie budziła też wątpliwości Sądu. Okoliczności w nich stwierdzone nie były w niniejszej sprawie sporne.

W celu ustalenia wartości kapitału początkowego T. C. Sąd zobowiązał organ rentowy do złożenia hipotetycznego wyliczenia wysokości tego kapitału z uwzględnieniem wskazań wnioskodawcy, tj. przy przyjęciu wysokości wynagrodzeń za lata 1975-1979 wskazanych w kartach. Do wyliczenia organu rentowego wnioskodawca nie składał zastrzeżeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, tekst jedn. ze zmianami) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Sposób obliczania wysokości kapitału początkowego uregulowany jest w art. 174 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Wedle ust. 2 tego artykułu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Ponadto w świetle art. 15 ust. 2a omawianej ustawy jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Przepis ten na podstawie art. 174 ust. 3 ustawy ma również zastosowanie przy obliczaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego.

Sąd Okręgowy wskazuje ponadto, że szczegółowe zasady postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe określają przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., nr 237, poz. 1412). Stosownie do § 21 ust. 1 rozporządzenia, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Jednocześnie aktualne pozostaje ugruntowane w orzecznictwie sądowym stanowisko, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być dowodzone wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. Nie mają więc zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z 7 dnia grudnia 2006 roku, I UK 179/2006, LEX nr 342283).

Sąd Okręgowy aprobuje również stanowisko, że aby dokonać podstawy ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia trzeba mieć konkretne i rzeczywiste dowody na okoliczność uzyskiwania zarobków w danej wysokości i okresie (wyrok SA w Łodzi z dnia 14 maja 2014 r., III AUa 1462/13, LEGALIS nr 992738). Należy jednak mieć na uwadze przepis art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przez ten przyzmat należało więc ocenić listy płac dołączone do akt rozpatrywanej sprawy.

Sąd rozpatrujący sprawę doszedł do wniosku, iż karty wynagrodzeń stanowią wiarygodny środek dowodowy, który stwierdza rzeczywistą wysokość zarobków wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w B.. Sąd nie znalazł powodu, aby odmówić wiarygodności wskazanym na kartach kwotom. Nie ma również przesłanek do stwierdzenia, iż od uzyskanego wynagrodzenia nie były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne. Należy zauważyć, iż rację ma organ rentowy twierdząc, że sporne kwoty nie zawierają rozbicia na poszczególne składniki,

jednak nie uzasadnia to przyjęcia, iż jakaś część wynagrodzenia nie była oskładkowana. Tym bardziej, że kolumny „POTRĄCENIA” są uzupełnione, a ostateczna kwota wypłaty jest niższa, co pozwala twierdzić, że od uzyskanego zarobku dokonano odpowiednich odliczeń.

Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy uznał, że przedstawione przez odwołującego dowody pozwalały określić, że poziom wynagrodzenia w spornym okresie kształtował się na poziomie wskazanym w dostarczonych kartach wynagrodzeń.

Po ustaleniu kwestii spornych Sąd zwrócił się do organu rentowego, aby – przy uwzględnieniu poczynionych ustaleń – ponownie obliczył wysokość kapitału początkowego. Wyliczenie nie było kwestionowane przez wnioskodawcę i stało się podstawą do właściwego ustalenia kapitału początkowego.

Tym samym należało zmienić zaskarżoną decyzję i ustalić wartość kapitału początkowego T. C. na dzień 1 stycznia 1999 roku z uwzględnieniem wynagrodzeń z Państwowego Ośrodka (...) w B. za lata 1975-1979 i wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego z okresu 1974-1983 w wysokości 72,53 %.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.